

In en Om

het Humanistisch Verbond

Mededelingen voor de leden / no. 3

Belangstelling is er genoeg

Schrijver dezes sprak nog niet zo lang geleden in een kleine gemeenschap ergens in Zuid-Holland. Het is een plaats met een snel groeiende bevolking, die voor het overgrote deel van elders komt. Er verrijzen geheel nieuwe wijken met moderne winkels, er komen scholen en een prachtig zwembad, en van de oude kern blijft niet zo veel meer over.

We zeiden het al, de gemeenschap van het Verbond is nog maar klein en bestaat ook pas een paar jaar. Er zijn de gebruikelijke moeilijkheden om een bestuur te vormen, er zijn te weinig leden om eens hier en daar een bezoekje te brengen, maar men doet zijn best en telt al mee. Als het gemeentebestuur de kerken voor het een of ander uitnodigt, wordt ook onze kleine groep er meestal wel bij gehaald.

Van wie zich in die plaats vestigen, zijn velen buitenkerkelijk of ze hebben al lang de band met de kerk verloren. Ze zijn ook dikwijls nog jong, mensen met kleine kinderen, die 's avonds moeilijk weg kunnen, tenzij ze een oppas kunnen krijgen, waarvan de man dikwijls nog aan een of andere vakstudie bezig is die een groot deel van zijn vrije tijd in beslag neemt. Men neemt eigenlijk nog geen plaats in de samenleving in, vormt er nog geen deel van, heeft nog weinig contacten. Het is het gewone beeld dat alle nieuwe wijken met nieuwe bewoners bieden en er zijn al boeken en rapporten over vol geschreven.

En daar staat zo'n handjevol georganiseerde humanisten, wetende dat voor hen hier een taak ligt, dat ze moeten proberen deze mensen het geestelijke tehuis te verschaffen, waar ze, al is het dikwijls onbewust, naar verlangen. Het gaat er niet om hen in een hokje te duwen, er bestaat trouwens geen humanistisch hokje. Maar ze moeten het gevoel krijgen ergens bij te horen, eens met iemand over hun problemen te kunnen praten, desnoods eens een avond een wat meer serieus gesprek te kunnen voeren dan de gebruikelijke conversatie.

Het is namelijk beslist niet waar, dat de mensen daar geen behoefte aan zouden hebben, al zijn er nog zo veel manieren om de avond om te krijgen. Nu men er in vele gemeenschappen toe overgaat, de gebruikelijke bijeenkomsten met een spreker, die het zo mooi weet te zeggen en zo knap is, ook gaat aanvullen met een wat minder officieel, maar daarom veel genoegelijker bijeen zijn in de huiskamer, zonder de erkende deskundige, maar als mensen rond de tafel, die ook wel eens aan het woord willen komen, blijkt dat niet alleen in een behoefte te voorzien, maar eveneens allerlei mensen aan te trekken, die men op de zondagmorgen nooit heeft gezien. Ook jongeren, ook niet-leden. Want die willen wel eens weten, hoe humanisten over gewone dingen van alle dag denken, dingen die in ons leven gebeuren of er hun invloed op uitoefenen.

In die kleine gemeenschap, waar we het daarnet over hadden, waren van die mensen aanwezig, ze maakten zelfs het grootste deel van de aanwezigen uit. Ze waren gekomen omdat ze nieuwsgierig waren naar dat humanis-

me, waarover ze tegenwoordig nog wel eens in de krant lezen, ze wilden antwoord hebben op vragen waar ze mee rondliepen, ze zochten binding of een gewoon menselijk contact. Natuurlijk, het waren de actieven, de mensen die zelf het initiatief namen, die hadden gehoord dat er in die plaats een gemeenschap van het Verbond bestaat en de moeite namen er zelf op af te stappen. Maar hoeveel zijn er niet thuis gebleven, die wellicht ook gekomen zouden zijn, deze keer of een andere, als er maar iemand was geweest die ze daartoe had aangemoedigd of uitgenodigd? Er bestaat bij velen drempelvrees, gemakzucht, een neiging om zich er van af te maken, terwijl bij enig aandringen dat overwonnen zou kunnen worden.

Als we zeggen dat er genoeg belangstelling voor het humanisme en het Verbond bestaat, bedoelen we niet, dat we de leden bij duizenden zouden kunnen inschrijven als we er maar op uittrokken. Wat dat betreft geven we ons beslist niet aan illusies over en weten genoeg van het volstrekte gebrek aan enig geestelijk leven dat bij zo veel mensen, helaas, aanwezig is. Maar als dagelijks bij het Centraal Bureau in Utrecht brieven binnenkomen met vragen om inlichtingen, als op een forum in Heerlen zoveel mensen komen dat de helft moet blijven staan, als een lid in een gemeenschap die we heel goed kennen kans ziet in enkele maanden een tiental nieuwe leden te winnen, als van allerlei kanten gevraagd wordt om voor groepen van andersdenkenden iets over het humanisme te komen vertellen, dan wil het er bij ons niet in, dat we niet veel meer leden zouden kunnen hebben dan nu het geval is.

De kunst is alleen ze te vinden als ze niet uit zich zelf komen. Het humanisme is geen artikel waarmee men huis aan huis kan leuren, of, om het wat netter te zeggen, men kan mensen geen levensovertuiging aanpraten. Men kan ze echter wel helpen die bij zich zelf te ontdekken. Maar daarvoor moet men de mogelijkheden scheppen, d.w.z. voortdurend en onophoudelijk voorlichten en laten weten, dat het Verbond er is en wat het wil en doet. Dat is niet alleen de taak van een bestuur, maar ook van de leden.

Eigenlijk is het een wonder, dat we met zo'n kleine groep in zo'n korte tijd zoveel hebben bereikt. Maar wonderen hebben de eigenschap op een bepaald ogenblik niet meer te werken, ze duren meestal maar kort. En als we willen, dat het Verbond iets meer is dan een zaak van deze tijd, zullen we niet kunnen volstaan met ons arbeidsveld voortdurend te vergroten, maar moet ook ons ledental omhoog. Dat is trouwens een onmisbare voorwaarde om ons werk te kunnen verrichten. En dat dit werk gewaardeerd wordt, bewijst het succes van het Steunfonds Praktisch Humanisme, bewijst ook het feit dat we in de afgelopen maanden meer dan duizend sympathisanten hebben gekregen, bewijst het groeiende aantal abonnees op onze periodieken. Nogmaals, belangstelling is er genoeg, het gaat er om duidelijk te maken, dat het moderne georganiseerde humanisme geen zaakje is van

enkele duizenden maar van die vele tienduizenden buitenkerkelijken in Nederland, die als je het aan ze vraagt zeggen: ja, eigenlijk hoor ik er ook bij, ik ben er alleen nog niet toe gekomen. En op dat vragen komt het nu net aan, dat moet u doen.

Ontmoetingsweek Barchem

Reeds gedurende vele jaren organiseert de Barchembeweging ontmoetingsweken voor Rooms-Katholieken, Protestanten en Humanisten. In de commissie van voorbereiding zitten mensen van verschillende geloofs- en levensovertuiging en dat is ook het geval met de inleiders.

Voor dit jaar staat een dergelijke week op het program van 9-14 juli met als thema „macht als menselijk probleem”. Het samenleven van mensen in onze wereld gaat gepaard met machtsuitoefening. Daarbij rijst de vraag of macht noodzakelijk, nuttig of verderfelijk is en bovendien welke invloed zij heeft op degenen, die haar uitoefenen en op hen, die haar ondergaan.

De bijeenkomst wordt gehouden in het huis van de Barchembeweging in Barchem bij Lochem. De prijzen voor deze week zijn heel redelijk en de omgeving is bijzonder mooi. En wat de inleiders betreft, er zijn twee humanisten bij, drs. W. van Dooren, secretaris van onze gemeenschap Bilthoven en raadsman voor de gedetineerden en dr. J. de Roy, eveneens uit Bilthoven en regelmatig medewerker aan „Mens en Wereld”.

Belangstellenden kunnen nadere inlichtingen krijgen bij de administratie van het Woodbrookershuis te Barchem (Gld).

Het hoofdbestuur besprak...

In zijn vergadering van 31 maart het financieel verslag over 1961, dat weliswaar met een tekort sloot, maar waarvan dit tekort door de toename van de middelen, o. a. meerdere contributie, kon worden opgevangen. De vooruitzichten voor 1962 zijn op dit gebied niet zorgwekkend, ook al door de succesvolle actie van de Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme. Hoewel de resultaten van de maart-actie nog niet in volle omvang bekend waren, kon de op de vergadering aanwezige secretaris-penningmeester Pols zeer optimistische geluiden laten horen.

De notulen van de Stichtingen De Ark, Socrates en de Humanistische Stichting (voor eventuele steun bij studie enz.), werden goedgekeurd. Een stuk van de hand van de algemeen-secretaris over de bemoeiingen van het Verbond met het ontwerp van wet tot regeling van het voortgezet onderwijs (de mammoetwet) gaf aanleiding tot enige bespreking. De nota zal in haar geheel in het blad „Kader” opgenomen worden.

In verband met de mogelijkheid, dat de Humanistische Jongeren Gemeenschap als landelijk orgaan wellicht zal moeten worden opgeheven, hechtte het hoofdbestuur zijn goedkeuring aan de dan te nemen maatregelen. De plaatselijke gemeenschappen van de HJG blijven in dat geval bestaan. Een en ander was aanleiding het gehele vraagstuk van de aantrekking van jonge mensen nog eens uitvoerig te bespreken.

Een overzicht van de Humanistische Correspondentiekering voor Huwelijkscontacten leverde het bewijs, dat deze instelling in een behoefte voorziet. Het aantal aanvragen en inschrijvingen is veel groter dan verwacht werd. Een en ander brengt echter ook voor een aantal vrijwilligers en functionarissen een grote hoeveelheid werk mee, die een extra-belasting betekent en waarvoor op korte termijn oplossingen gevonden dienen te worden.

Door het HB werd goedkeuring gehecht aan de heren W. Zijlstra te Zwolle als plaatselijk geestelijk raadsman en J. L. Zappey te Zierikzee als raadsman voor de arbeiderskampen.

Forum in Enschede

Op 21 maart hield de gemeenschap Enschede een forumavond. Het bijzondere van dit forum bestond hieruit, dat het onderwerp was: politieke oriëntatie voor humanisten.

Het forum stond onder leiding van de heer A. Hessels en bestond verder uit de heren D. J. Bout te Enschede voor de P.v.d.A.; A. Katan uit De Bilt voor de V.V.D. en ons H.B.-lid J. van Opijnen voor de P.S.P.

Eerst zetten de leden van het forum uiteen hoe zij vanuit hun humanistische levensvisie tot hun politieke keus waren gekomen (of omgekeerd).

Men was het er over eens, dat een humanistische levensbeschouwing dwingt tot politieke keus, dit is men als bewust, verantwoordelijk levend mens wel verplicht.

Het verschil tussen de P.v.d.A. en de V.V.D. werd door de één vooral gezien als een verschil in uitgangspunt, n.l. de eerste gaat uit van groepsbelang, de ander van het individu. De andere wees er op, dat men de V.V.D. niet alleen kon zien zoals zij zich programmatisch presenteerde, maar ook het oog moest houden op wat de liberale politiek in verleden en heden betekende, dat in harde strijd tegen het liberalisme de paupers van vroeger hun huidige plaats als arbeiders in de maatschappij hebben verworven.

Dat de P.S.P. door twee van de drie als snipperpartij met dienovereenkomstige bezwaren werd gezien, ligt voor de hand. Haar pleitbezorger, die evenals de andere forumleden voor

zichzelf en niet namens zijn partij sprak, benaderde het probleem vanuit zijn persoonlijk principieel pacifisme. De discussie, mede naar aanleiding van door de aanwezigen gestelde vragen, was bijzonder interessant en soms spits.

Het Enschedese voorbeeld verdient stellig navolging, want als men ernst maakt met zijn humanist zijn, dan is een politieke keus geen overbodige luxe en daarbij kan een confrontatie met die politieke stromingen die voor ons praktische betekenis hebben verhelderend werken.

Onze sympathisanten

Op de Topkaderconferentie in Nunspeet is er van de kant van het dagelijks bestuur op aangedrongen, dat nu ook de gemeenschappen aan het winnen van sympathisanten aandacht zullen gaan besteden. Enkele voorbeelden hebben al bewezen, dat dit niet zo'n moeilijke opgave is, mits er maar enkele leden zijn, die er hun schouders onder zetten.

De sympathisanten wordt ter informatie een inlichtingenblad toegezonden, waarvan het eerste nummer inmiddels van de pers is gekomen. Het ligt in de bedoeling, dit enkele malen per jaar te herhalen, zodat ook zij, naast hetgeen er in de gemeenschappen gebeurt, ingelicht worden over het gehele Verbond. In de eerste uitgave vinden ze een overzicht van het jaarverslag en berichten over plaatsgevonden en nog komende activiteiten, die ook voor hen van belang kunnen zijn.

Kind en

levensovertuiging

De vraagstelling*, „Hoe helpen wij onze kinderen bij het vormen van een levensovertuiging?” vormde het onderwerp van de studiedag van het Gewest Utrecht/het Gooi op 24 maart in het Erasmushuis. Of beter gezegd van de studiemiddag, want het gewestelijk bestuur had het geheel samengeperst in een middagvergadering van vier uren, zulks om de mensen die anders zouden wegblijven te gerieven. In zekere zin is dit een humane gedachte, maar de uitvoering ervan is toch niet geslaagd te noemen. Er was duidelijk tijdnood, zodat het Bestuur kan worden geadviseerd om de volgende keer weer een hele dag uit te trekken, bijvoorbeeld een zondag in Bilthoven, met de inleidingen 's morgens en de discussies 's middags en daartussen een boswandeling.

Er was nu ook slechts één inleiding, hetgeen te weinig is om van een studiedag te kunnen spreken.

Keuze van onderwerp en spreker waren uitmuntend. De inleiding van drs Colpa leverde vele vruchtbare gezichtspunten en gaf rijklijk aanleiding tot vragen, discussie en kritiek, welke dan ook niet zijn uitgebleven. Het is niet onze bedoeling om hier een volledig verslag van één en ander te geven, zodat wij volstaan met enkele grepen uit de problematiek, die als volgt werd gedetailleerd:

- 1) Voeden we onze kinderen op tot humanisten, resp. tot een onbepaalde levensopvatting? Wat beslissen we als het kind met een vriendje mee wil, bijvoorbeeld naar de christelijke zondagsschool?
- 2) Wat doen we als het kind de nozemkant uitgaat?
- 3) Moeten we het kind wel of niet willen beïnvloeden?
- 4) Wat antwoorden we als het kind godsdienstige vragen stelt?
- 5) Is een humanistische school of een algemene school verkieslijker?
- 6) Is een humanistische jeugdbeweging als schotjesgeest te beschouwen?
- 7) Moeten we het kind de school-catechisatie laten volgen?

In de discussie werd gesproken over het humanistisch vormingsonderwijs op de scholen, dat echter in het ontwerp Mammoetwet niet is opgenomen met de gestandaardiseerde ministeriële argumentatie „dat in de behoefte eraan niet is gebleken”. Die behoefte kan echter heel gemakkelijk blijken – aldus drs. Colpa die het in zijn eigen tijd en huis al jarenlang heeft gegeven aan middelbare scholieren. Het Humanistisch Verbond is zeer waakzaam en actief met betrekking tot het humanistische vormingsonderwijs dat wij wensen. Over de inhoud van dit vormingsonderwijs is ter conferentie uitvoerig van gedachten gewisseld.

Het feit dat de middelbare schooljeugd boeken leest van Mulisch, Claus, Vinkenoog e.a., „boeken die niet geschikt zijn voor de ouders”, werd verschillend beoordeeld.

Dat de normen hun geldigheid verliezen is een historisch feit, maar niemand wenst dat zijn kind behoort tot het afval van de geschiedenis. Sprekers bezorgdheid over de huidige jeugd bleef niet verborgen. Het oude normenstelsel ploft in elkaar. Het gaat erom dat het kind een eigen normenstelsel, een eigen levenspatroon zelf opbouwt. Daarbij kunnen wij helpen. Wat wij doen is: de jeugd begeleiden, opvoeden tot zelfbeschikkingsrecht.

Dr. Jac. de Roy

Literatuur: Humanisme en opvoeding. Tweede herziene druk - Uitgave Humanistisch Verbond - f 0,95.
A. J. Groenman-Deinum. Onze kinderen tussen Humanisme en Christendom - Uitgave Humanistisch Verbond - f 0,75.

LANDDAG TE DRIEBERGEN

op 31 mei (Hemelvaartsdag) in het „Grote Bos“ te Driebergen-Doorn.

Programma:

10.00 uur aankomst en begroeting

11.00 uur opening door de voorzitter van het gewest Utrecht/Het Gooi

11.10 uur excursies:

a. rondgang in het Grote Bos. Bezichtiging van een bungalow (± 1 uur)

b. Leersumse Veld, meeuwenbroedkolonie (± 1½ uur lopen)

c. Gimbornpark. Exotische planten en bomen (± 1 uur lopen)

d. Wijk bij Duurstede en de sluizen naar de Rijn (± 20 min. lopen)

e. Evangelische Broedergemeente „Hernhutters” (± 1½ uur rondgang)

13.00 uur eigen boterhammen nuttigen (eventueel kan een maaltijd besteld worden)

14.00 uur Vox Humana uit Amsterdam

14.30 uur kleinkunst door mevrouw H. de Goede-Baljet

15.00 uur prof. dr. B. W. Schaper spreekt over „Voor een open humanisme”

16.00 uur Vox Humana

16.15 uur sluiting, theedrinken en afscheidnemen

17.00 uur vertrek.

Vanaf 14.00 uur is er een apart programma voor de jeugd, met eigen leiders en in een afzonderlijk gebouw.

De toegangsprijs bedraagt f 2,- p.p., 3 consumpties inbegrepen. Kaarten zijn aan de zaal verkrijgbaar of bij de in het vorige nummer van In en Om vermelde adressen.

STICHTING STEUNFONDS PRAKTISCH HUMANISME

Secr.: Curacaolaan 16c, Amersfoort - Giro: 6168

Het eerste kwartaal 1962 is afgesloten. We laten de cijfers spreken.

Binnengekomen giften	f 46.932,85
Ontvangen bankrente over 1961	„ 724,59
	f 47.657,59
Kosten:	
Secretariaat, port-, bank- en girokosten	f 171,55
Propaganda	„ 1.601,38
	„ 1.772,93
	f 45.884,51
Saldo van 1961	„ 23.087,13
	f 68.971,64

Intussen is het saldo weer toegenomen; het bedroeg op 1 mei 1962 f 76.185,50. In de eerste vier maanden van 1962 werden 4880 giften ontvangen, dat is 30 % meer dan in de eerste vier maanden van 1961.

Op grond van bovenstaande nuchtere cijfers verwachten wij dit jaar een saldo van tenminste f 100.000,-. Het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond kan dan ook aan uitbreiding gaan denken.

Dank aan duizenden, die een bijdrage overmaakten. Dank ook aan de gemeenschapsbesturen voor hun onze maart-actie ondersteunende circulaire. Dank aan de vele trouwe werkers in het land, niet in de laatste plaats aan de Hagenaars. Op hun aandeel in ons succes komen we terug.

Erkentelijk is het bestuur van het Steunfonds voor de vele bemoedigende woorden, die wij op de girostrookjes aantreffen. U kunt ervan verzekerd zijn, dat wij dit medeleven zeer op prijs stellen. Waardering hebben wij voor de ons aan de hand gedane ideeën. Iedere tip wordt naarstig op bruikbaarheid onderzocht. Ook enkele kritische opmerkingen hadden voor ons betekenis. Wij zijn geen reclamedeskundigen, maar doodgewone Verbondsleden, die wat vrije tijd (!) over hebben. Daarom, schrijf ons wanneer u iets op uw hart hebt, en wij zullen proberen er ons voordeel mee te doen. Maar, als het even kan, niet van die uitvoerige epistels.

Uit de toon van ons verslag blijkt, dat wij tevreden zijn. Tevreden is echter niet hetzelfde als voldaan. Het Humanistisch Verbond staat voor een enorm zware taak, die het alleen naar behoren kan verrichten wanneer het de daarvoor benodigde middelen krijgt. Het Steunfonds wil een deel van de last op zijn schouders nemen door de financiering mogelijk te maken van het veelomvattende praktische werk; dat is het werk van de plaatselijke geestelijke raadslieden en de raadslieden werkzaam in ziekenhuizen en sanatoria, in arbeiderskampen en inrichtingen van justitie en in de bureaux voor levens- en gezinsmoeilijkheden. Dat aan dit werk behoefte bestaat bleek o.m. na de radiouitzendingen in maart, die over het Steunfonds gingen. Tientallen mensen, meest niet-leden van het Humanistisch Verbond vroegen per brief met een geestelijk raadsman in contact te worden gebracht. Voor 1962 is, dank zij uw vrijwillige bijdragen, de financiering van al dit werk reeds voor 100 % verzekerd. Het Verbond wil echter meer en dus gaat het Steunfonds verder. Te beginnen in de grote bevolkingscentra zullen full-timers moeten komen die, tezamen met de gemeenschapsbesturen, leiding gaan geven aan al het geestelijke werk onder buitenkerkelijken. Daar zijn echter grote bedragen mee gemoeid. Het Steunfonds wil ook daarvoor de middelen verstrekken en het zal in dit streven slagen dank zij de trouwe hulp van steeds meer leden en niet-leden van het Humanistisch Verbond.

Blad voor jongeren

Het in het vorige nummer al aangekondigde blad van het Humanistisch Thuisfront is verschenen. Het is een maandblad van en voor jongeren met de naam „Ego”. Militairen kunnen het gratis krijgen, voor niet-militairen beneden 25 jaar bedraagt de prijs f 4,- per jaar, voor ouderen f 6,-.

Of het blad in een behoefte zal voorzien, dient te worden afgewacht. Er zijn al zoveel tijdschriften, ook voor jonge mensen, maar in het bijzonder voor militairen is de keus niet zo erg groot. Jaren geleden heeft het Thuisfront ook een blad gehad, maar het moest wegens gebrek aan middelen worden opgeheven. De opzet is nu anders, het zijn voornamelijk jongeren die er in schrijven en het is het enige van

humanistische huize, dat voor militairen beschikbaar is.

Onze lezers kunnen aan de verspreiding een handje helpen door zoon, neef of buurjongen er attent op te maken en ze te vertellen, waar ze een abonnement kunnen aanvragen. Voor militairen is dat (gratis) bij het Humanistisch Thuisfront, Lothariuslaan 70 in Bussum, voor anderen Uitgeverij Buytenveldert, Wildernislaan 35 in Apeldoorn.

Geen lid? Toch een band!

Maak uw vrienden sympathisant!

Studiedag Z-Holl.-Noord

Het gewest Zuid-Holland-Noord mag terugzien op een zeer geslaagde studiedag, gehouden op zondag 25 maart in het clubhuis van de speeltuinvereniging „Oosterkwartier” in Leiden.

Het onderwerp was „Proeven met mensen, geoorloofd of niet?” De ongeveer 100 aanwezigen volgden met grote aandacht de inleidingen, gehouden door dr. Kwee Swan Liat over „evolutie en ethiek” en prof. dr. A. M. Drooglever Fortuyn, die over „de proeven van Petrucci en eugenetica” sprak.

Van de mogelijkheid tot discussie werd een zeer druk gebruik gemaakt, terwijl na afloop een excursie gemaakt werd door oud-Leiden onder leiding van een lid van de vereniging „Oud-Leiden”.

De vakantieplannen voor 1962 zijn hieronder aangegeven.

A. Buitenwerk-commissie

Kinderkamp 10-12 jarigen

Onder leiding van de heer en mevrouw Wegelaar, Erasmusgracht 23 III, Amsterdam, tel. 020-83919, is er dit jaar weer een kamp voor 10-12 jarigen. De Korenbloem in Elspeet is voor de week van 14 tot 21 juli gereserveerd. De prijs bedraagt f 39,50 inclusief f 2,- zakgeld. Aanmeldingen en inlichtingen bij de leiding.

Tentenkamp 13-15 jarigen

Twee kampen op Texel van maximaal 24 personen en wel van 31 juli-10 augustus en van 18 augustus tot 28 augustus. Het eerste kamp is vrijwel vol geboekt.

Leiding P. van Soelen, de Genestetlaan 3, Bilthoven, tel. 03402-4468, waar men zich op kan geven en nadere inlichtingen kan vragen.

De prijs bedraagt f 50,- voor 10 dagen.

Familie tentenkamp

In verband met het geheel ontbreken van belangstelling gaat dit kamp niet door.

Zeilkamp

Onder leiding van de heer en mevrouw Plettenberg-Sweid wordt wederom een familie zeilkamp georganiseerd en wel van 4-18 augustus a.s. De prijs bedraagt f 65,- per week. Zelfstandige deelnemers moeten 18 jaar zijn of ouder. Kinderen vanaf 11 jaar, mits onder leiding der ouders.

Men verblijft in een groot huis aan het water met 4 en 6 persoons kamers.

Aanmeldingen bij de leiding. Aangezien er slechts plaats is voor 26 deelnemers wordt spoedige aanmelding geadviseerd.

Betalingen voor de onder A genoemde kampen kunnen geschieden op postrekening 304.960 t.n.v. Het Humanistisch Verbond Utrecht, onder vermelding van de naam van de deelnemer en het kamp waaraan deelgenomen wordt.

B. De H.J.B. (Hum. jeugdbeweging).

Voor 16-22 jarigen organiseert de H.J.B.:

1. Twee zeilkampen te Langweer en wel van 21-28 juli en van 18-25 augustus. Prijs f 50,- per week.

2. Een tentenkamp op Texel van 10-18 augustus. Prijs f 28,- per week. Inlichtingen en aanmelding bij: Jeanet Veenstra, Zocherstraat 62 II, Amsterdam, tel. 020-123135.

Nieuws uit de gemeenschappen

Net als elk jaar heeft **Den Haag** zijn openbaar gesprek gehad, dit keer over het onderwerp „groeidend materialisme of geestelijke groei”. Ook nu waren de deelnemers een protestant, een katholiek en een humanist. Het instituut van de contactmiddagen, waaraan vooral ouderen deelnemen, is voor de eerste keren geslaagd. Als tegenhanger van de club tot 40, die zeer actief blijkt te zijn, geen overbodige weelde.

Enschede had een forumavond in verband met de verkiezingen voor de provinciale staten. Drie humanisten, resp. lid van drie verschillende politieke partijen hebben het woord gevoerd. Elders treft u een verslagje aan. Om de band ook in de „stille maanden” te onderhouden, een weekend op 26 en 27 mei in Buurse. Ook de kinderen zijn welkom.

In **Hengelo** gaat men nu ook, na enig experimenteren, een vrouwengroep oprichten. In de praktijk is gebleken, dat deze groepen niet alleen plezierig zijn voor de deelnemers, maar ook in het leven van de gemeente een rol kunnen spelen naast de bestaande vrouwenorganisaties.

Hoewel **Amersfoort** nog steeds geen voorzitter heeft en ook de secretaresse door ernstige ziekte geruime tijd verstek moest laten gaan, staan de activiteiten niet stil. Zo werd b.v. aandacht besteed aan de school door een inleiding met discussie, welke discussie een voortzetting was van reeds vroeger gehouden besprekingen.

Ook ditmaal in **Eindhoven** de jaarlijkse buitendag bij een lid in Waalre en wel op 27 mei. Dat is altijd een hoogtepunt in het gemeenschapsleven.

Forumbijeenkomsten met andersdenkenden zijn in de mode, dat bewees ook **Deventer** waar gesproken werd over de grenzen van de verdraagzaamheid. De avond werd georganiseerd door het Instituut voor Volksontwikkeling, waarbij van humanistische kant ons lid dr. Daan is opgetreden.

Al is de gedachte niet nieuw, toch doet het plezierig aan, dat **Vlaardingen** bezig is er voor te zorgen, dat enkele oudere leden een bejaardenkamp in De Ark zullen meemaken. Daarvoor wordt een beroep gedaan op de overige leden, die ongetwijfeld dit sympathieke gebaar zullen steunen.

Voorburg/Rijswijk vermeldt in het gemeenschapsblad de namen van de contactpersonen, zodat ieder lid kan weten, waar hij of zij terecht kan. Vooral als iemand eens langdurig ziek is, en bezocht moet worden, dient dat bekend te zijn.

Tussen de vele activiteiten van **Rotterdam** springen enkele muziekavonden naar voren, waar iedereen, die graag zingt of muziek maakt, van harte welkom is.

In onze werkgroep **Hoek van Holland**, die nog steeds groeit, heeft de centraal geestelijk raadsman d'Angremond verteld, wat een geestelijk raadsman eigenlijk doet.

Dat er in **Goes** de laatste tijd sprake is van een opgewekt gemeenschapsleven, werd al eens meer bericht. Men komt niet alleen regelmatig met de leden bijeen, maar heeft contact met anderen. Een treffend voorbeeld daarvan was een uitnodiging van vrijzinnige kant, om een filmvertoning mee te maken en daarover gezamenlijk te praten.

Wie verre reizen doet kan veel verhalen dachten ze in **Leiden** en daarom heeft het lid Odijk, die ook raadsman is, op een avond verteld van zijn belevenissen in Zuid-Afrika, waar hij een familiebezoek bracht. Er staat nog een duinexcursie op het program onder leiding van de bij uitstek deskundige prof. dr. Kuennen. Inmiddels heeft men ook de 40ste sympathisant ingeschreven.

Utrecht heeft een zwaar verlies geleden door het plotselinge overlijden van mevr. Houtgast. Zij had de leiding van de vrouwengroep en laat een lege plaats achter. Ook dit jaar zal men een afzonderlijke bijeenkomst op 4 mei houden omdat alle pogingen om deel te kunnen nemen aan de gezamenlijke herdenking zijn afgestuit op de starre houding van één der andere organisaties. Van het gemeentebestuur heeft men nu subsidie gekregen, om voor de buitenkerkelijken een samenkomst te beleggen. Niet alleen een mooi gebaar, maar ook een erkenning.

In **Bussum** op 6 mei een voorjaarswandeling met de kinderen erbij. En enkele dagen later een huiskamerbijeenkomst over de toekomst van het ongelooft.

Omdat ook **Arnhem** langzamerhand vele leden telt in omliggende plaatsen, wordt af en toe daar een bijeenkomst gehouden. Velp was al enige malen aan de beurt, Oosterbeek kwam eveneens aan bod.

In het blad van **Amsterdam**, de Loopmare, dringt de redacteur er op aan, nu eens ernst te gaan maken met het bouwfonds voor een eigen humanistisch huis. Met dat plan loopt overigens niet alleen Amsterdam rond, er zijn meer gemeenschappen die er aan denken. Maar het zou wel goed zijn, als men het niet bij denken liet, maar ook eens een groep mensen verzocht er ernst mee te maken. Wat anderen kunnen, moet bij ons ook mogelijk zijn.

Nieuws uit de gewesten

Ook **Utrecht/Het Gooi** heeft zijn studiedag er op zitten. Voor een verslag kunt u elders in dit blad terecht. Verder maakt men zich op, om op 31 mei alle Nederlandse humanisten in Driebergen/Doorn te ontvangen op de Landdag. Voor wie het nog niet weet, drukken wij het programma nog eens af.

Zuid-Holland-Noord had een geslaagde studiedag op 25 maart in Leiden met een 100 aanwezigen. Elders vindt u een verslagje.

Zuid-Holland-Zuid kwam op 6 mei in Rotterdam bijeen met als onderwerp „Vrijtijdsbesteding. De problemen die daarmee samenhangen werden door een forum besproken, dat bestond uit mej. de Groot, adviseuse voor huwelijks- en gezinsmoeilijkheden; en de heren Langerak, wethouder van sport enz. van Rotterdam; dr. Schenk, psychiater; drs. van Muyen, socioloog en Timmerman, journalist. T.z.t. hopen we er een verslag van te ontvangen.

In **Limburg** worden pogingen gedaan een gemeenschappelijke bijeenkomst met een aantal Duitse geestverwanten te organiseren. Ook een studiedag, benevens een „voorjaarsdag” staan op het programma. En als de voortekenen niet bedriegen, zal op 23 juni het eigen gebouw in Brunssum met enige feestelijkheid geopend kunnen worden.

Zwolle, dat in de afgelopen maanden nogal wat tijd heeft moeten besteden aan enkele moeilijkheden in het bestuur, is daar nu weer overheen en kan zich bezig houden met zijn eigenlijke taak. Die heeft men overigens niet verwaarloosd, o.a. het bezoek aan zieken en bejaarden ging intensief door. Ook een discussiegroep is weer van start gegaan.

Uit **Velsen** komt de verheugende tijding dat ook daar het contactbezoek op gang komt. Overigens functioneert daar al geruime tijd een gespreksgroep, die ook in de zomer doorgaat, omdat de deelnemers het gesprek niet willen missen.

In **Laren-Blaricum** hebben inmiddels twee sprekers, nl. Nordlohne en Herbers het hunne gezegd over het militarisme. Aanleiding daartoe is blijkbaar de vraag, of pacifisten steun kunnen geven aan het Humanistisch Thuisfront.

De voorzitter van **Assen** heeft in het maantnummer van het orgaan van het Drents Genootschap in het kader van de reeks „geestelijk leven” een artikel geschreven over het Verbond en Humanitas. Belangrijk als „public relation” en het navolgen waard.

Beverwijk, waar de gemeente zich snel uitbreidt, gaat in de nieuwe wijken kennismakingsbijeenkomsten beleggen voor de leden, waar sympathisanten en belangstellenden, ook welkom zijn. De eerste in Heemskerk heeft al plaatsgevonden.

Als laatste nieuwtje, vers van de pers, het bericht, dat **Hilversum** zijn maandblad weer herdoopt heeft. Humanusje van Alles was blijkbaar niet ernstig genoeg en nu heet het „Gemeenschap Hilversum”. We hebben even mogen lachen, maar nu kijken we weer serieus. Overigens staat er in het nieuwe nummer een stuk over de groep onder de veertig, dat we elke gemeenschapsbestuurder, die nog steeds meent bij de „grote” bijeenkomsten te moeten zweren, van harte ter lezing aanbevelen. En om dat te bevorderen, zullen we het t.z.t. in Kader afdrucken.

Van gewest **Noord-Brabant** is het belangrijkste nieuws, dat de pogingen om in Den Bosch een werkgroep op te richten, geslaagd zijn. En nu maar afwachten of het wil groeien.

Noord-Holland heeft ook op 6 mei een studiedag gehouden met als onderwerp „Hoe helpen we onze kinderen bij het vormen van een humanistische levensovertuiging”. Inleider was hier ons HB-lid drs. Colpa uit Assen. En in het najaar wordt de cursus voor gespreksleiders hervat, zodat geen enkele gemeenschap behoeft achter te blijven.

Wat **Zeeland** betreft, ook daarvandaan goed nieuws. Ondanks het brede water een plezierig contact tussen de gemeenschappen, dat nog versterkt gaat worden, doordat het blad van Goes nu ook voor alle Zeeuwse leden als gewestorgaan beschikbaar komt. En de voorbereidingen voor een familie-weekend in september op Schouwen zijn al in volle gang.

Overijssel heeft zich voorgenomen, de suggesties van de Topkaderconferentie ter harte te nemen, en het contact tussen de gemeenschappen te gaan versterken. Het bestuur wordt uitgebreid, aan de verspreide leden zal meer aandacht besteed worden en in een aantal plaatsen moeten nog dit jaar werkgroepen komen. Succes!